محاسبهی پتانسیل سطحی و جریان زیر آستانه در ماسفتهای کانال کوتاه

^{*}قاسم انصاریپور دانشکده فیزیک- دانشگاه یزد

چکیدہ

با استفاده از یک مدل تحلیلی مبتنی بر حل معادله دوبعدی پواسون، پتانسیل سطحی نمائی در دو ماسفت کانال کوتاه n و q را محاسبه و رسم کردهایم. پتانسل سطحی بر حسب طول برای ماسفتهای کانال μμ ۱ مذکور تغییرات زیادی را در طول کانال از چشمه تا چاهک نشان می دهد که این رفتار را می توان به آثار کانال کوتاه نسبت داد در حالی که مقدار آن در همین ناحیه برای ماسفت کانال μμ ۳ ثابت است. سپس ولتاژ آستانه بر حسب تابعی از طول کانال و همچنین جریان زیر آستانه ی چاهک را محاسبه نموده و نشان دادهایم که ولتاژ آستانه برای ماسفتهای کانال کوتاه کاهش می یابد. مقایسه پتانسیل سطحی و جریان زیر آستانه ی محاسبه شده با نتایج محاسباتی دیگر مدلهای ارائه شده در این مقاله و داده های تجربی ماسفت کانال n، نشان از توافق قابل قبول بین آنها دارد.

واژەھاي كليدى: پتانسيل سطحى، ماسفت، كانال كوتاه

مقدمه

پیشرفتهای اخیر در زمینهی فناوری رشد لایههای بسیار نازک از طریق رو آراستی پرتو- مولکولی، رسوب بخار شیمیائی اکساید- فلز و میکرولیتوگرافی، ساخت قطعات الکترونیکی و نوری بسیار ریز میکرو، زیر میکرو و نانو به صورت مدار مجتمع امکانپذیر ساخته است. کوچکتر شدن قطعات باعث شده تعداد اجزای بسیار بیشتری در تراشههای مجتمع خیلی بزرگ- مقیاس (VLSI) و بینهایت بزرگ- مقیاس (ULSI) جا داده شوند [۱-٤]. از طرفی برای افزایش سرعت ترانزیستور، کلیدزنی بالا و کاهش توان مصرفی قطعات بسیار ریز فوقالذکر و در فناوری و مشخصهیابی الکتریکی در فرآیندهای زیرمیکروی عمیق و تدارک پشتیبانی فناورانه جهت شبیهسازی و طراحی سریع و دقیق VLSI، مطالعهی مشخصات ماسفتهای کانال کوتاه و توسعه مدلهای تحلیلی

انصاری پور و همکاران مشخصات سرعت میدان ماسفتهای کانال کوتاه p را مورد مطالعه قرار داده و نشان دادهاند که آثار کانال کوتاه همچون اشباع سرعت و فرارفت سرعت در مشخصه یابی و مدلسازی ماسفتهای کانال کوتاه باید لحاظ شوند [۷ و ۸]. ولتاژ آستانه ی یک ماسفت کانال کوتاه براساس یک تحلیل عددی دوبعدی با دقت تعیین شده است [۱–٤]. گزینه ی دیگر به جای مدلهای مبتنی بر ولتاژ آستانه استفاده از مدلهائی بر اساس پتانسیل سطحی ماسفت می باشند که اخیراً مورد توجه قرار گرفته اند [۹ و ۱۰].

کوچک- مقیاس، اهمیت ویژهای مییابند. همچنین داشتن اطلاعات دقیق از ترابرد میدان بالا در افزارههای زیر میکرو و نانو جهت ارزیابی پتانسیل واقعی آنها برای کاربردهای (VLSI/ULSI) و درک آثار قوی ترابرد غیرتعادلی در این افزارهها لازم و ضروری به نظر میرسد [٥-٨].

^{*}دانشيار gansaripour@yazduni.ac.ir

مدلهای مبتنی بر پتانسیل سطحی از مدلهای دقیق موجود به شمار رفته و دارای مفهوم فیزیکی بالایی میباشند. آنها این حسن را دارند که میتوانند در تمام مناطق عملياتي افزارهي مورد استفاده به كار روند. مدلهای مبتنی بر پتانسیل سطحی لازم میدارند که پتانسیل سطحی کانال بر حسب ولتاژهای پایانه بیان شوند. متأسفانه در حالت عادی که افزارهها دارای آلایش بدنهاند پتانسیل سطحی به ولتاژ دروازه از طریق یک معادله شاخص مربوط بوده [۱۱] که دارای یک جواب دقیق تحليلي به صورت بسته نيست. بنابراين پتانسيل سطحي معمولاً به وسيله روش تكرار يا با استفاده از جواب تقریبی به دست میآید [۱۲ و ۱۳]. در هر دو صورت عموما یک حدس اولیه خوبی برای جواب مورد نیاز است در غیر این صورت دقت یا کارآیی محاسبات جداً مورد تردید قرار گرفته باعث می شود مدل مورد استفاده از نظر عملي غير جذاب باشد [١٤].

در هر حال برای آلایش کم بدنه که در این کار پژوهشی استفاده شده حل پتانسیل سطحی به صورت تابع صریحی از ولتاژهای پایانه امکانپذیر است (به قسمت بعدی مراجعه شود).

برای این که این مقاله فراگیرنده باشد در قسمت ۱ با استفاده از یک مدل تحلیلی [۱۵] پتانسیل سطحی را محاسبه ميكنيم (خط توپر در شكل ۱ الف). سپس نتايج به دست آمده از محاسبه پتانسیل سطحی مدل نظری دیگری که در این جا ارائه می شود را [۱٦] جهت مقایسه در همین شکل آوردهایم (خط- چین در شکل ۱ الف). فرمول بندی این مدل ها در قسمت ۱ آمده است. در قسمت ۲ فرمولبندی ولتاژ آستانه با استفاده از مدل [۱۵] را آورده و نتایج محاسبات مربوطه را در شکل ۳ (الف و ب) نشان دادهایم. در ادامه با استفاده از مدل [۱۷] جریان زیرآستانهی چاهک را در قسمت ۳ محاسبه میکنیم (خط توپر در شکل ٤ الف). نتایج به دست آمده از محاسبات نظری جریان زیرآستانه با استفاده از مدلهای دیگر ارائه شده در این مقاله [۱۸–۲۰] را جهت مقایسه به ترتیب به صورت خط- چین و خط- نقطه در همین شکل آوردهایم (شکل ٤ الف). در همین شکل مقایسهای بین این نتایج با داده های تجربی (نشانه در شکل ٤ الف) نیز داده شده است. در پایان بحث و بررسی و نتیجهگیری در قسمت های مربوطه آمده است.

شکل ۱– نمودار تغییرات پتانسیل سطحی بر حسب طول کانال برای ماسفت یک میکرونی (الف) کانال n و (ب) کانال p. همچنین مقطع یک ماسفت کانال p درون شکل ۱ ب نشان داده شده است

جریان زیرآستانهی چاهک محاسبه می شوند. در این جا برای محاسبهی پتانسیل سطحی و ولتاژ آستانه از یک مدل تحلیلی مربوط به یک ماسفت کانال کوتاه که از حل معادله دوبعدی پواسون در ناحیه تهی به دست آمده،

در این مقاله بر اساس فیزیک دستگاه ماسفت و با استفاده از معادلهی پواسون در کانال که متأثر از میدان الکتریکی دوبعدی است، تغییرات پتانسیل سطحی، ولتاژ آستانه و

روش تحقيق

استفاده شده است. جزئیات این مدل در مرجع [۱۵] آمده و ما آن را برای ماسفت کانال p نیز تغییرداده و به کار بردهایم (شکل ۱ ب را ببینید). در این مدل، پتانسیل سطحی ازشرایط مرزی فصل مشترک بینلایههای اکساید-سیلیکان به دست میآید.

۱- پتانسیل سطحی

برای پیدا کردن پتانسیل الکتروستاتیکی در ناحیهی تهی از معادلهی دوبعدی پواسون به صورت زیر استفاده میکنیم

$$\nabla^2 \psi(x,z) = \frac{qN_a}{\varepsilon_s} \tag{1}$$

که در آن ψ پتانسیل الکتروستاتیک، q بار الکترون، ε_s نفوذپذیری فیلم سیلیکان و N_a تراکم آلایش بستر میباشند. با استفاده از جداسازی متغیرها می توان نشان داد که پتانسیل سطحی ψ برای ماسفت کانال n ازرابطه زیر به دست می آید [۱۵]

$$\psi(x,z) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{\cos \beta_n (z-d)}{\sinh \beta_n L}$$
(Y)

 $\left[A_n \sinh \beta_n \left(L - x\right) + A'_n \sinh \beta_n x\right] + \varphi$

$$\varphi = -\frac{Kz\left(2d-z\right)}{2} - \frac{KdT_{ox}\varepsilon_s}{\varepsilon_{ox}} + V_{gm} \tag{(\ref{eq:product})}$$

$$K = \frac{qN_a}{\varepsilon_s} \tag{(E)}$$

$$A_n = \frac{\sin \beta_n d}{\alpha_n \beta_n d} \left[\psi_{bi} - V_{gm} + \frac{K}{\beta_n^2} \right]$$
 (**c**)

$$A'_{n} = \frac{\sin \beta_{n} d}{\alpha_{n} \beta_{n} d} V_{d} \tag{7}$$

که در آنها eta_n جوابهای معادلهی زیر میباشند

$$\beta_n = \tan^{-1} \left\lfloor \frac{\varepsilon_{ox}}{\varepsilon_s T_{ox} \beta_n} \right\rfloor + n\pi, \ n = 0, \ 1, \ 2, \tag{V}$$

نتیجهٔ محاسبات مربوط به این مدل برای ماسفتهای کانال n و p در شکلهای ۱ (الف ب) برای کانال µm و ۲ (الف، ب) برای کانال ۳µm به صورت خط توپر نشان داده شده است.

در یک فرمولبندی دیگری که این جا ارائه می شود با لحاظ اثر کانال کوتاه ناشی از پایین رفتن سد القایی

چاهک (DIBL) پتانسیل سطحی Ψ برای مسفت (DIBL) چاهک (MESFET) پتانسیل سطحی Ψ برای مسفت (N) $\Psi(x,z) = \sum_{n=1}^{\infty} [p(n)\sinh(k_nx) + q(n)\sinh(k_n(L-x))]$ (A) $\frac{\sin k_n z}{\sinh k_n L} - \frac{qN_d z^{\gamma}}{\gamma \epsilon_S} + ad + V_g - \varphi_{bi}$ که در آن $d, q, N_d, V_g, \phi_{bi}$ به ترتیب ضخامت فیلم

که در آن *u,q,1*V_d,V_g, \varphi به تربیب صحامت قیلم سیلیکان، بار الکترون، تراکم آلایش ذاتی، ولتاژ دروازه و بایاس بستر بوده و

$$p(n) = \frac{\varepsilon}{n\pi} \left[\left(\frac{n\pi q N_d}{\tau k_n^{\tau} \varepsilon_S} - \frac{a}{k_n} \right) \sin \frac{n\pi}{\tau} + \left(\frac{q N_d}{k_n^{\tau} \varepsilon_S} + a \frac{n\pi}{\tau k_n} + V_g - \varphi_{bi} - V_d - V_{bi} \right) \right]$$

$$\times \cos \frac{n\pi}{\tau} + V_{bi} + V_d - V_g + \varphi_{bi} - \frac{q N_d}{k_n^{\tau} \varepsilon_S} \right]$$
(9)

$$q(n) = \frac{\varepsilon}{n\pi} [(\frac{n\pi qN_d}{\tau k_n^{\tau} \varepsilon_S} - \frac{a}{k_n}) \sin \frac{n\pi}{\tau} + (\frac{qN_d}{k_n^{\tau} \varepsilon_S} - a\frac{n\pi}{\tau k_n} + V_g - \varphi_{bi} - V_{bi}) \times \cos \frac{n\pi}{\tau} + V_{bi} - V_g + \varphi_{bi} - \frac{qN_d}{k_n^{\tau} \varepsilon_S}]$$
(1.)

پارامترهای موجوددر معادلات (۸ تا ۱۰) را دقیقاً مانند همین مرجع [۱٦] در نظر میگیریم. نتیجه محاسبات مربوط به این مدل در شکل (۱ الف) به صورت خط-چین ارائه شده است.

۲- ولتاژ آستانه

در ولتاژ آستانه، کمینه پتانسیل سطحی که در فاصلهی $x = x_m$ از چشمه رخ میدهد، دو برابر پتانسیل فرمی است یعنی، $\chi(x_m, 0) = 2\psi_F$ با توجه به این مطلب و شرایط مرزی فصل مشترک بین لایههای اکساید-سیلیکان، رابطه تحلیلی ولتاژ آستانه به صورت زیر داده می شود [۱۵]

$$\begin{split} V_{th} = & V_{th}. - \begin{bmatrix} \left(\psi_{bi} + V_{fb} - V_d \right) \left(I_1 + I_{\tau} \right) \\ + q N_d d I_{\tau} / C_{ox} + V_d I_{\tau} \end{bmatrix} / \left(1 - I_1 - I_{\tau} \right) \left(1 1 \right) \end{split}$$

$$I_{\gamma} = \sum_{n=\cdot}^{r} \frac{\sin^{\gamma} \beta_{n} d \cdot \sinh \beta_{n} \left(L - x_{m}\right)}{\alpha_{n} \sinh \beta_{n} L} \cdot \frac{T_{ox} \varepsilon_{s}}{d \varepsilon_{ox}}$$
(11)

¹⁻ Drain Induced Barrier Lowering

$$I_{\tau} = \sum_{n=0}^{\tau} \frac{\sin^{\tau} \beta_n d \cdot \sinh \beta_n x_m}{\alpha_n \sinh \beta_n L} \cdot \frac{T_{ox} \varepsilon_s}{d \varepsilon_{ox}}$$
(17)

$$I_{\tau} = \sum_{n=1}^{\tau} \left[\frac{\sinh \beta_n x_m + \sinh \beta_n \left(L - x_m \right)}{\alpha_n \sinh \beta_n L} \right] \frac{\sin^{\tau} \beta_n d}{\beta_n^{\tau} d^{\tau}} \quad (11)$$

که در آن V_{tho} ولتاژ آستانه برای ماسفتهای کانال بلند و $C_{ox} = \varepsilon_{ox} / T_{ox}$ میباشد. نتیجه محاسبات مربوط به این مدل در شکل ۳ (الف، ب) نشان داده شده است.

۳- جریان زیر آستانهی چاهک

در ناحیهی زیرآستانه، جریان چاهک غالب جریان پخش (و نه جریان سوق) بوده و شبیه جریان کلکتور در یک ترانزیستور دوقطبی با آلایش یکنواخت پایه به دست میآید [۱۷]

$$I_{sub} = qSD_n \frac{n(\cdot) - n(L)}{r} \tag{10}$$

 D_n که درآن $S = L \cdot y$ S سطح مقطع شار جریان، D_n که درآن M $D_n = \mu kT/q$ سطح مقطع شار جریان، k ثابت پخش ویژه، $D_n = \mu kT/q$ و شابت μ ثابت بولتزمن و T دمای مطلق) و n(0) و n(L) به ترتیب تراکمهای الکترون در چشمه و چاهک میباشند که توسط روابط زیر داده می شوند

$$n(\cdot) = n_i \exp\left[q\left(\psi(\cdot, \cdot) - \psi_B\right) / kT\right]$$
(17)

$$n(L) = n_i \exp\left[q\left(\psi(\cdot, \cdot) - \psi_B - V_d\right)/kT\right]$$
(1V)

که در آنها (Ψ_B , V_d , $\Psi(0,0)$, n_i) به ترتیب تراکم ذاتی، پتانسیل سطحی در چشمه، ولتاژ چاهک و $(\Psi_B = (E_i - E_F)/q)$ میباشند. نتیجه محاسبات مربوط به این مدل در شکل (٤- الف) به صورت خط توپر نشان داده شده است.

در مرجع [۲۰] با لحاظ جابهجایی ولتاژ آستانه، ΔV_{th} ، ناشی از (DIBL) درجریان زیرآستانه، این جریان به صورت زیر داده می شود

$$I_{sub} = \kappa \exp\left(\frac{V_g - (V_{th} + \Delta V_{th} - \delta}{\eta \varphi_t} + \frac{\varphi_b}{\tau \varphi_t}\right) \times \left[1 - \exp(\frac{V_d}{\varphi_t})\right]$$
(1A)

که در آن $V_{a}, V_{d}, V_{d}, V_{d}$ به ترتیب ولتاژ دروازه، ولتاژ آستانه، ولتاژ چاهک، اختلاف پتانسیل بین تراز فرمی و تراز ذاتی در ناحیه خنثی و پتانسیل گرمایی (میباشند. پارامترهای $\pi, \delta, \Delta V_{th}, \kappa$ را دقیقا مانند همین مرجع [۲۰] در نظر می گیریم. این معادله جریان چاهک ترانزیستورهای کانال کوتاه را در وارونی ضعیف به دقت پیشبینی میکند. نتیجهی محاسبات مربوط به این مدل در شکل (٤ الف) به صورت خط-نقطه نشان داده شده است.

نتايج و بحث

شکل ۱ (الف و ب) به ترتیب نمودار تغییرات پتانسیل سطحی در طول کانال (خط توپر) برای دو ماسفت کانال $p_{,p}$ (N_d =2x10¹⁶ cm⁻³, T_{ox} =72 nm, V_d =4 V) in به طول (N_a =2x10¹⁶ cm⁻³, T_{ox} =72 nm, V_d =-5 V) ۱ μm که با استفاده از معادلات (۱ تا ۷) محاسبه کردهایم را نشان میدهد. در این شکل میبینیم که پتانسیل سطحی برای این دو ماسفت کانال کوتاه تغییرات قابل ملاحظهای در طول کانال داشته و نمی توان آن را ثابت نگه داشت. این تغییرات چشمگیر پتانسیل سطحی در طول کانال یی آمدی از آثار کانال کوتاه است که در ترانزیستورهای کانال بلند (معمولی) کمتر مشاهده می شود (شکل ۲ را ببينيد). همچنين در شكل ۱(الف) نتايج محاسبات حاصل از مدل دیگر ارائه شده در این مقاله را [۱٦] جهت مقایسه به صورت خط- چین آوردهایم. عدم انطباق این دو خط به خصوص در نزدیکی چاهک به اثر (DIBL) که در محاسبه نتایج به صورت خط- چین در نظر گرفته شده نسبت داده می شود [۲۳–۲۱]. مقطع یک ماسفت کانال p درون شکل (۱ ب) نشان داده شده است.

٤

شکل ۲- نمودار تغییرات یتانسیل سطحی بر حسب طول کانال برای یک ماسفت سه میکرونی (الف) کانال n و (ب) کانال p

شکل (۲ الف و ب) مانند شکل (۱ الف و ب) بوده با این تفاوت که برای دو ماسفت کانال n و q به طول ۳μ۳ نشان داده شده است. مشاهده می شود که پتانسیل سطحی در بیشتر نقاط برای هر دو ماسفت کانال n و q² به جز در فواصل کوتاه نزدیک به چشمه و چاهک، همان طور که برای ماسفتهای کانال بلند انتظار می رود ثابت می باشد. ثابتهای مورد استفاده در محاسبات این شکل برای هر دو ماسفت کانال n و q مانند ثابت های داده شده در شکل (۱) می باشند.

شکل (۳ الف و ب) به ترتیب نمودار تغییرات ولتاژ آستانه برحسب طول کانال برای ماسفت های n (V_d =5V) و p برحسب طول کانال برای ماسفت های (۱۱ تا ۱۵) محاسبه شده، نشان دادهایم. این شکل نشان می دهد که ولتاژ آستانه شده، نشان دادهایم. این شکل نشان می دهد که ولتاژ آستانه برای ماسفت های کانال کوتاه n و P کاهش یافته و برای ماسفت های کانال بلند ثابت است. وابستگی مشابهی از V_{th} (ولتاژ آستانه) به طول کانال در مراجع [۲۶ و ۲۵] گزارش شده است.

شکل ۳- نمودار تغییرات ولتاژ آستانه بر حسب طول کانال برای ماسفت (الف) کانال n و (ب) کانال p

هوارد و بار فضایی درون کانـال و آثـار آن روی پتانـسیل سطحی را محاسبه نمود [۲٦]. محاسبات مربوط به جریان زیرآستانه (یا جریان خاموشی دستگاه) برحسب، *V_g-V_{th}* (ولتاژ دروازه منهای ولتاژ در یک مدل تحلیلی مفصلتر بایـد ولتـاژ آسـتانه بـرای ماسفتهای کانال کوتـاه را بـا اسـتفاده از حـل دوبعـدی معادله پواسون با لحاظ تابع مـوج حالـت زمینـه فانـگ و

آستانه) برای ماسفت n بر اساس مدل مرجعهای [۱۷] (معادلات ۱۵ تا ۱۷)، [۸۸–۲۰] (معادله ۱۸ و دیگر معادلات مربوطه از همین مرجع) را انجام دادهایم که نتایج محاسبات نظری مربوطه به ترتیب به صورت خط توپر، خط- چین و خط- نقطه در شکل (٤ الف) نشان داده شدهاند. نشانهها در این شکل دادههای تجربی اندازه گیری شدهی جریان در ناحیه زیر آستانه است که جهت مقایسه با نتایج محاسبات (خطوط) داده شدهاند. این دادههای تجربی از مرجع [۱۷] گرفته شده و برای ماسفتی با مشخصات

 $(T_{ox} = \circ \cdot nm, N_a = 1 \cdot \circ cm^{-r}, L = r \mu m, y = r \cdot \mu m)$

اندازه گیری شدهاند. توافق خوبی بین مقادیر تجربی و محاسبه به ویژه در ولتاژهای منفی تر دروازه مشاهده می شود. در ولتاژهای بالاتر دروازه محاسبات نظری مربوط به منحنی خط- نقطه توافق بهتری با داده های تجربی در شکل (٤- الف) نشان می دهد که این به خاطر لحاظ جابه جایی ولتاژ آستانه ناشی از JIBL در وارونی ضعیف در این مدل می باشد. عدم انطباق کامل منحنی خط- نقطه با داده های تجربی به ویژه در ولتاژهای بالاتر دروازه به خاطر لحاظ نکردن وارونی متوسط حامل ها (الکترونها) دراین مدل است. شکل (٤- ب) محاسبات مربوط به جریان زیرآستانه بر حسب V_g - V_{th} برای ماسفت q را نشان می دهد [۷].

شکل ٤- نمودار تغییرات جریان زیراًستانه برحسب، V_g-V_{th} برای ماسفت (الف) کانال n و (ب) کانال p. نشانهها در شکل الف دادههای تجربی جریان در ناحیه زیر اَستانه است [۱۷]

نتيجهگيرى

با استفاده از روابط تحلیلی پتانسیل سطحی می توان ولتاژ آستانه، جریان زیرآستانه ی چاهک و ولتاژ شکست ماسفتهای کانال کوتاه را به دست آورده و همچنین می توان از آن (پتانسیل سطحی) جهت تجزیه و تحلیل مدار و تشخیص فرآیند استفاده کرد. ناحیه ی زیرآستانه سازوکار روشن و خاموش شدن کلید را توصیف می کند و در ماسفتی که به عنوان کلید در عملیات منطق دیجیتال و حافظه به کار برده می شود، این ناحیه از اهمیت ویژهای برخوردار است.

نمودار تغییرات پتانسیل سطحی بر اساس حل معادله دو بعدی پواسون از چشمه تا دررو برای ماسفتهای کانال

کوتاه n و q با طول های μm و μ μ محاسبه و رسم شده است. پتانسیل سطحی در طول کانال برای ماسفت های کانال کوتاه μμ ۱ تغییرات زیادی داشته ولی مقدار آن در فاصلهی بین چشمه و چاهک برای ماسفت های کانال μμ ۳ ثابت است. با استفاده از پتانسیل سطحی، ولتاژ آستانهی ماسفت های کانال n و q تعیین شد. نشان داده شد که ولتاژ آستانه برای ماسفت های کانال کوتاه n و q کاهش یافته اما مقدار آن برای ماسفت های نظیرشان که کانال بلندتری دارند ثابت است.

جریان چاهک در ناحیهی زیرآستانه برای ماسفتهای کانال n و p محاسبه و رسم شد. دادههای تجربی Si/SiGe modulation doped heterostructure", *Thin Solid Films* 517 (2009) 6105-6108.

- [6] Ansaripour, G.; "Mobility of holes in a Si/SiGe metal oxide semiconductor field effect transistor", *Thin Solid Films* 518 (2010) 5599-5603.
- [7] Ansaripour, G.; Braithwaite, G.; Agan, S.; Whall, T.E.; Parker, E.H.C.; "Study of velocity field characteristics in pseudomorphic Si_{0.8}Ge_{0.2} p-channel metaloxide-semiconductor field effect transistor", *Microelectronic Engineering* 51-52 (2000) 541-546.
- [8] Kaya, S.; Zhao, Y.P.; Watling, J.R.; Asenov, A.; Barker, J.R.; Ansaripour, G.; Braithwaite, G.; Whall, T.E.; Parker, E.H.C.; "Indication of velocity overshoot in strained Si_{0.8}Ge_{0.2} p-channel MOSFETs", *Semiconductor Science and Technology* 15 (2000) 573-578.
- [9] Chen, T.L.; Gildenblat, G.; "Analytical approximation for the MOSFET surface potential", *Solid State Electronics* 45 (2001) 335-339.
- [10] Gildenblat, G.; Zhu, Z.; McAndrew, C.C.;
 "Surface potential equation for bulk MOSFET", *Solid State Electronics* 53 (2009) 11-13.
- [11] Liou, J.J.; Ortiz-Conde, A.; Garcia, S.; Sanchez, F.J.; "Design and Analysis of MOSFETs: Modeling, Simulation and Parameter Extraction", Kluwer Academic Publisher, Boston, (1998).
- [12] Chen, T.L.; Gildenblat, G.; "Analytical approximation for the MOSFET surface potential", *Solid State Electronics* 45 (2001) 335-339.

اندازهگیری شدهی ماسفت کانال n مانند مقادیر محاسبه شده وابستگی نمائی *I_d به V_g-V_{th} را نشان می*دهد. در خاتمه برای نشان دادن راستی مدلهای ارائه شده در این مقاله نتایج محاسبات مربوط به پتانسیل سطحی با استفاده از دو مدل و نتایج محاسبات مربوط به جریان چاهک در ناحیهی زیراستانه با استفاده از سه مدل و دادههای تجربی برای ماسفت کانال n مقایسهای به عمل اَمده و توافق خوبی بین اَنها حاصل شد.

منابع

- Greenfield, J.A.; Dutton, R.W.; "Nonplanar VLSI device analysis using the solution of Poisson's equation", *IEEE Transaction Electron Devices ED*-27 (1980) 1520-1532.
- [2] Troutman, R.R.; Chakravarti, S.N.; "Subthreshold characteristics of insulated gate field effect transistors", *IEEE Transaction Circuit Theory CT-20* (1973) 659-665.
- [3] Masuda, H.; Nakai, M.; Hori, R.; Kubo, M.; "Device design of short channel MOSFETs based on two dimensional numerical analysis program", *Transaction IECE Japan C*-60 (1977) 205-212.
- [4] Sai-Halasz, G.A.; Woderman, M.R.; Kern, D.P.; Ganin, E.; Rishton, S.; Ng, H.Y.; Zicherman, D.S.; Moy, D.; Chang, T.S.P.; Denard, R.H.; "Experimental technology and characterization of self-aligned 0.1μmgate-legth low-temperature operation NMOS devices", *IEDM* 33 (1987) 397-400.
- [5] Ansaripour, G.; "The effect of hot phonons on the hole drift velocity in a p-type

v

- [22] MINIMOS 6.1, "User's Guide Institute of Microelectronics", TU Vienna, (1999).
- [23] Mutlu, A.; Rahman, M.; "Two dimensional analytical model for drain induced barrier lowering (DIBL) in short channel MOSFETs", *Proceeding of IEEE South East Conference* April (2000).
- [24] Yang, M.H.; Yu, Q.; Xiao, B.; Xie, X.F.;
 Yang, P.F.; "An analytical physical model for short-channel MOSFETs", *Semiconductor Science and Technology* 14 (1999) 715-520.
- [25] Toyabe, T.; Asai, S.; "Analytical models of threshold voltage and breakdown voltage for short channel MOSFETs derived from two dimensional analysis", *IEEE Transaction Electron Device ED*-26 (1979) 453-461.
- [26] Ansaripour, G.; "Two dimensional analytical threshold voltage modeling of pseudomorphic Si_{0.8}Ge_{0.2} p-channel MOSFETs", *Acta Physica Polonica* 120 (2011) 1043-1046.

- [13] Shigyo, N.; "An explicit expression for surface potential at high-end of moderate inversion", *IEEE Transaction Electron Device ED*-49 (2002) 1265-1273.
- [14] McAndrew, C.C.; Victory, J.J.; "Accuracy of approximations in MOSFET charge models", *IEEE Transaction Electron Device ED*-49 (2002) 72-81.
- [15] Poole, D.R.; Kwong, D.L.; "Twodimensional analytical modeling of threshold voltage of short-channel MOSFETs", *IEEE Electron Device Letters EDL*-5 (1984) 443-445.
- [16] Chiang, T.K.; Wang, Y.H.; Hong, M.P.;
 "Modeling of threshold voltage and subthreshold swing of short-channel SOI MESFETs", *Solid State Electronics* 43 (1999) 123-129.
- [17] Sze, S.M.; "Semiconductor Devices, Physics and Technology, John Wiley & Sons, New York, (1983).
- [18] Chang, C.T.M.; Vrotsos, T.; Frizzell, M.T.; Carroll, R.; "A subthreshold current model for GaAs MOSFET's", *IEEE Electron Device Letters* 8 (1987) 69-72.
- [19] Conger, J.; Peczalski, A.; Shur, M.S.;
 "Subthreshold current ion GaAs MOSFETs", *IEEE Electron Device Letters* 9 (1988) 128-129.
- [20] Mutlu, A.A.; Gunther, N.G.; Rahman, M.; "Analysis of two dimensional effects on subthreshold current in submicron MOS transistors", *Solid State Electronics* 46 (2002) 1133-1137.
- [21] Tsividis, Y.P.; "Operation and Modeling of the MOS Transistor", McGraw-Hill, New York, (1987).